SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

KÄSKKIRI

05.11.2026 nr 123

Täienduskoolituse õppekava kinnitamine

Täiskasvanute koolituse seaduse § 9 lõike 2, Sotsiaalkaitseministri 30.01.2019 määruse nr 2 „Sotsiaalkindlustusameti põhimäärus" § 10 lõike 1 punkti 17 ning Sotsiaalkindlustusameti peadirektori 25.06.2025 käskkirja nr 112 „Sotsiaalkindlustusameti täienduskoolitusasutuse õppekorralduse alused ja tegevuse kvaliteedi tagamise alused" lisa 1 punkti 1.5 alusel

Kinnitan Sotsiaalkindlustusameti täienduskoolituse „Prostitutsiooni kaasatud inimeste toetamise võimalused" õppekava vastavalt lisale.

Käskkiri jõustub allakirjutamisest.

(allkirjastatud digitaalselt)
Maret Maripuu
peadirektor

KINNITATUD
05.11.2026 käskkirjaga nr 123
Lisa

Õppekava nimetus	Prostitutsiooni kaasatud inimeste toetamise võimalused
Õppekavarühm	Sotsiaaltöö ja nõustamine
Õppekava koostamise alus	Ohvriabi seadus § 13 lõige 1 ja 2 Ohvriabi seadus § 14 lõige 2 punkt 4 Sotsiaalkaitseministri määrus „Ohvriabi osutava isiku erialase ettevalmistuse nõuded ja koolitused“
Õppekeel	Eesti
Õppe eesmärk	Koolituse läbinu mõistab inimese eluteed ja tegelikku valikuruumi, märkab haavatavust, nõudluse ja vahendamise mõju ning võimaliku ärakasutamise tunnuseid ja väljumisega seotud vajadusi, lähtudes traumateadlikust, mittestigmatiseerivast ja inimese enesemääratlust austavast lähenemisest.
Sihtgrupp	Prostitutsiooni kaasatud inimestega kokku puutuvad spetsialistid, tugispetsialistid ja/või siduserialade spetsialistid.
Osalejate arv (min ja max)	20-40
Osalemise eeldus	Kokkupuude töös prostitutsiooni kaasatute sihtrühmaga
Õppe maht ja ülesehitus (akadeemilistes tundides)	Õppe kogumaht on 11 akadeemilist tundi, millest kogu maht on kontaktõpe.
Õpiväljundid	Koolituse läbinu: • Eristab prostitutsiooni, kupeldamise, seksuaalse ekspluateerimise ja inimkaubanduse mõisteid ning selgitab nende seoseid. • Selgitab nõudluse, seksiostjate, vahendajate ja digitaalsete platvormide mõju ning kirjeldab raha ja kontrolli liikumist. • Tuvastab juhtumis haavatavuse tegureid ning seostab neid prostitutsiooni sisenemise protsessiga ja ärakasutamise mehhanismidega • Analüüsib sisenemise, värbamise, esmaste aastate ja kinnistumise mehhanisme, käsitledes staadiumimudelit kriitiliselt, mitte universaalse selgitusena. • Eristab näilist iseseisvust tegelikust keeldumis-, otsustus- ja lahkumisvõimest ja selgitab väljumise takistusi, tagasipöördumise riske ja eri etappide abivajadusi • Hindab inimese esmast abivajadust ja kavandab sobivaid toetavaid samme
Sisukirjeldus	Koolituse käigus arendatakse spetsialistide oskust mõista prostitutsiooni kaasatud inimese eluteed ja tegelikku valikuruumi, märgata haavatavust, nõudluse ja vahendamise mõju, võimaliku ärakasutamise tunnuseid ning väljumisega seotud vajadusi. Keskmes on traumateadlik, mitte-stigmatiseeriv ja enesemääratlust austav suhtumine.
Õpisündmuse teemad	1. Mõisted ja nõudluse majandus (55 min). Põhimõisted, metoodilised piirid, seksiostja ja nõudlus, digiplatvormid, vahendamine, raha liikumine. 2. Haavatavus ja sisenemisteed (60 min). Majanduslikud, sotsiaalsed ja psühholoogilised riskid; tegurite kuhjumine; kontaktid, usaldus, värbamine. 3. Esimesed aastad ja inimkaubanduse seosed (70 min). Kogemuse dünaamika, Krõlovi analüütiline staadiumimudel; kontroll, pettus, sõltuvus; õiguslike mõistete piirid. 4. Näiline iseseisvus ja kinnistumine (50 min). Praegune töökorraldus ja elulooline valikuruum; võlad, suhted, sotsiaalne isolatsioon, seksiostjate hoiakud.

	5. Väljumine, teenused ja läbiv juhtum (65 min). Väljumise etapid ja tagasipöördumise risk; turvalisus, psühhosotsiaalne tugi, eluase, töö, võlad, spetsialisti roll.
Õppemeetodid	• Visuaalsed protsessiskeemid - annavad ühtse terminoloogilise ja uuringupõhise raamistiku; aitavad eristada majanduslikke, sotsiaalseid ja õiguslikke protsesse. • Juhendatud arutelu ja refleksioon - toob nähtavale stereotüübid ning toetab mitte-stigmatiseerivat ja inimese enesemääratlust austavat suhtlemist. • Konstrueeritud juhtumivinjetid ja läbiv juhtum - võimaldab teadmisi rakendada ilma pärisklientide tuvastamise riskita ning siduda sisenemise, kinnistumise ja väljumise üheks eluteeks. • Paaris- ja rühmatöö - aitab sõnastada kontrollküsimusi, eristada fakte eeldustest ja põhjendada abiotsuseid teiste spetsialistidega.
Õppekeskkonna kirjeldus	Kontaktõpe toimub õppetööks sobivatel pindadel, mis vastavad tervisekaitse nõuetele ning täiskasvanute koolituse seadusest ja asutuse sisekorra- ja kvaliteedinõuetest tulenevatele tingimustele. Ruumid on varustatud tänapäevaste tehniliste vahenditega. Ruumi suurus ja paigutus võimaldavad osalejatel vabalt liikuda ning vajadusel jaguneda gruppidesse ja teha praktilisi harjutusi, läheneda interaktiivselt. Koolitust puudutav info saadetakse osalejate e-posti teel hiljemalt nädal enne koolitust. Õppematerjalid (koolitaja esitlused) saadetakse e-posti teel nädala jooksul pärast koolituse toimumist.
Iseseisev töö	Puudub
Õppematerjalide loend	Koolitaja ettevalmistatud esitlused
Õppe lõpetamise tingimused, sh hindamismeetodid ja hindamiskriteeriumid	Koolituse läbimiseks on vajalik osaleda 100% ulatuses kontaktõppes ja teisel koolituspäeval veebipõhises õppes.
Õppe läbimisel väljastatav dokument (tunnistus või tõend)	Tõend
Koolitaja kompetentsust tagava kvalifikatsiooni või õpi- ja töökogemuse kirjeldus	Kõrgharidus ning pikaajaline ja mitmekülgne töökogemus prostitutsiooni kaasatud inimeste toetamisel, vägivalla ennetamisel ja vägivalla tagajärgedega tegelemisel. Kogemus valdkonna uurimisel, tugiteenuste koordineerimisel, metoodiliste materjalide koostamisel ja spetsialistide koolitamisel.
Õppekava kinnitamise aeg	*Käskkirja kuupäev*